პროლეტარიელო, ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. კ. პ. ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოდის 31-ე წელი

პარასკევი, 4 აგვისტო, 1950 წ. № 169 (8729). ფასი 20 კაპ.

დღეს გაზეთშია:

სასოფლო-სამეურნეო მეცნიერების შემოქმედებითი განვითარებისათვის—„პრავდის" 8/VIII მოწინავე (1-ლი გვერდი).

სტოკჰოლმის მოწოდებას მშვიდობის დაცვის შესახებ ხელი მოაწერა 115.275.940 საბჭოთა მოქალაქემ (1-ლი გვერდი).

ბრძანებულება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის მოწინავეების ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოების შესახებ (1-ლი გვერდი).

ი. ბ. სტალინისადმი მისალმებათა ნაკადი (მე-2 გვერდი).

თბილისის მუშათა გრანდიოზული გაფიცვა (მე-2 გვერდი).

პარტიული ორგანიზაცია მოსავლის აღების დღეებში (მე-3 გვერდი).

ფეიერი გაზეთ „კომუნისტის" რედაქციის მიმართ (მე-3 გვერდი).

ს. ერქომაიშვილი — რუბერ დავასაბის მოწინავე კოლმეურნეობის ორგანიზაციის ბიუროს მდივანი (მე-3 გვერდი).

ლოსოთ პირუტყვის საკვები (მე-3 გვერდი).

ფელეტონი — მაკარიანის „ბედნიერება" (მე-4 გვერდი).

კოლტეხნიკა (მე-4 გვერდი).

ეროვნული ამბები (მე-4 გვერდი).

უფიფრობების საბჭოს სხდომა (მე-4 გვერდი).

პოლტავის დეკლარაციის ახალი ყოველად უხეში ფალსიფიკაცია (მე-4 გვერდი).

ბოდბოკარეობა ბელგიაში (მე-4 გვერდი).

სასოფლო-სამეურნეო მეცნიერების შემოქმედებითი განვითარებისათვის

ჩვენი სასოფლო-სამეურნეო მეცნიერება მსოფლიოში ყველაზე მოწინავეა. მისი სიუკეთეს წარმომდგენლები ყოველთვის მჭიდროდ იყვნენ დაკავშირებული ხალხთან, ერთგულად

მისალმებათა ნაკადი

ამხანაგ ი. ბ. სტალინის დაბადების სამოცდაათი წლისთავთან დაკავშირებით მოსალმებან გამოგზავნეს და ამხანაგ სტალინს გულთბილად უსურვეს ჯანმრთელობა და მრავალ წელს სიცოცხლე:

სტალინგრადის ოლქის ოლოგეის რაიონის კოლეტერნეობა „ერასლიე ზანამის" წევრებმა;

ხარკოვის ოლქის ვალოკოის რაიონის კოლეფეერნეობა „ეპეტ კ კომეეინზე"-ს წევრებმა;

ვოლინის ოლქის კოველის რაიონის შეეენენკოს სახელობის კოლეკეერნეობის წევრებმა;

ვოლინის ოლქის კოველის რაიონის ხრეშნოეის სახელობის კოლეკეერნეობის წევრებმა;

ტომსკის ოლქის კოლეგიშენის რაიონის ედანოვის სახელობის კოლეკეერნეობის წევრთა კრებამ;

ბერეზოკ-ბონლოდეთის ასსრ კაბანის ავტაკის სოფელ ბერეზოკეთის სამრეწველო კოლეკეერნეთა კოლეკეერნეთა და მეშვთა კრებამ;

ბერეზოკ-ბონლოდეთის ასსრ ზიგორეკეს ავტაკის კოლეკეერნეთა „ულან ერნორიკეს" წევრებმა;

სტალინგრადის ოლქის ოლოგეკის რაიონის კაგანოვიჩის სახელობის კოლეკეერნეობის წევრებმა;

ყუბანშეეის ოლქის კრასნოარსკის რაიონის კარლ მარქსის სახელობის კოლეეერნეობის წევრთა კრებამ;

ამიერკრასკაბის ოლქის უეგორიდის ოკრუგი სოფელ ბინერალნოეს ბიეერნინის სახელობის კოლეეერნეობის წევრთა და ინტელიგენციის კრებამ;

მინინი ლენინის ავტონომიური ოლქის ჩოის რაიონის კალინინის სახელობის კოლეეერნეობის წევრებმა;

სტალინგრადის ოლქის მოლოტოვის რაიონის კოლეეერნეობა „ბოხეთის" წევრებმა;

ეზერბაიჯანის სსრ ბინერ-ბაშარის რაიონის ბერიას სახელობის კოლეეერნეობის წევრებმა;

ალტაის მხარის ეგორიკეეის რაიონის კოლ-მეერნეობა „სიხნინკი ბახარის" წევრთა საერთო კრებამ;

კალუგის ოლქის მალო-იაროსლავეეის რაიონის ბელუსეს ზასოფელი სამეის კაგანოვიჩის სახელობის კოლეეერნეობის წევრთა კრებამ, მეშვეობა, მოსამსახურეებმა და ინტელიგენციამ;

ალნეცდ ქეიპრასსის ქალაქ ლენინასსის მოსამსახურეობამ;

ქ. ფრიანოვეის (ბუდეკოეთი) რკინიგზის სახელოსნოების მეშვ-მოსამსახურეებმა;

ეკორეკეკის ოყოლის სოფელ პრიმორსკეის (ბუდეკოეთი) ქალებმა;

ანდრეის პროვინციის (კაკინადა, ინდოეთი) მეშვებმა;

ქალაქ ბუქარესტის მოქალაქეებმა;

სოფიის (ბულგარეთი) პრიეეი რაიონის სამაეეი ფრონტის ორგანიზაციამ;

ქალაქ ბაკეეს (რუმინეთი) ეიერბინისა და კო

პარტიული ცხოვრება

კარგიული ორგანიზაცია მოსავლის აღების დღეებში

ელს ხორბლის ნათესებს წინა
ებე უკეთესად მოუარეს კო-
ურეს 26 კომისრის სახელობის
ეურნეობაში. ჯეჯილის დაზგა-
ბა, მაგალითად, ორგანული სასუქე-
ბ შეტანა, ფუნჯუნჭოთ გამოკვება და
ელ ნიადაგის ბალახეულობისაგან
ალ ბრძოლა ადგილობრივ ბალ-
ებში ამბ. სამონ მახათელაშვილის
ბითებენ.

ბოლო რიგებებში ყანები
ბეში შევიდა. საჭირო იყო კოლ-
ურნეობაში მოსავლის აღებისათვის
ბა გაფიერებინანთ, მაგრამ
ბმიდაც არ ჩქარობდნენ. ეს ამბავი
ბეურნეობის პირველად პარტიული
ბანიზაციის მხედველობიდან არ გა-
ნა. პარტიულ კრებაზე მოსავლის
ბისათვის მზადების საკითხი განი-
ილეს. კოლმეურნეობის თავმჯდომა-
ელი ამბ. ვ. დათიშვილის მოხსენება-
ბ გამოიკვეა, რომ საწყობები და
ეები მზად არ იყო, ტრიერებს
ეთები ესაჭიროებოდა, ურმე-
ბი ქარაოდა, ხანძარსაწინააღმდეგო
ალ მომვლელი არ ჰყავდა, კოლ-
ურნეობის სამეფლო, რომელსაც
ბალი ნაგბალი და სხვა იარაღი
ია დაკმაზდებინა, ცუდად მეშაობ-
ა. ამ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრე-
ელ კომენსაქმეში ბ. ბაბუნაძემ,
ბ. ფანეშვილმა და ნ. კვეღაშვილმა
ურეობები წინადადებანი წამოა-
ენ. პარტიული ორგანიზაციის კრე-
ბ კომკურტიული ღონისძიებანი და-
ბ. კოლმეურნეობის გამგეობამ კო-
ბრატორების უშუალო მონაწილეობით
ბარეობრივი ბრიგადების ზუს-
ბ განსახილველად. 15 ივნისს მო-
ალ აღებისათვის მზადება დამ-
�და.

20 ივნისს კოლმეურნეობაში ქერის
ბ დაიწყო. 8 ჰექტარი ქერის მოჭა
ელ საქმეს არ წარმოადგენდა.
ბამ ეს საქმე სანინტერესო იყო ბა-
ბეის თვალსაზრისით. ქერი ერთ
ბ მოჭეს, მაგრამ თავთავის აკ-
ბეთ თავი არავინ შეიწუხა. კომუ-
ბტა ბაგონომმა ნინო მახათელა-
ელმა ნაკვეთები შეამოწმა და გა-
ბაკეთა, რომ დანაკარგი თვითეულ
ბ ტარზე ორ ცენტნერს აღემატებო-
ბ. ეს ამბავი პარტიული ბიუროს
ბეს აინტერესა. მეორე დღეს პარტიუ-
ბ ორგანიზაციის კრებამ მოსავლის
ბ ნაკვეთებ აღების საკითხი განიხი-
ბ. კრების დადგენილება სწრაფად
ბ ელ—ერთ დღეში 1.600 კი-
ბ ბალი თავთავი აკრიფეს.

ეკლოსიდან ხორბლის მკა დაიწყო.
ბ ბაქეზე სამეშაოდ 328 კოლმეურნე
ბ. 163 ჰექტარიდან 110 ჰექტარი
ბ ელეში მოგვეს ხელით. კომბაინით
ბ ეს 48 ჰექტარს ხორბალი, რომელსაც
ბ ეკვა იქნა. მკაზე მოგზავნე 25
ბ ბინტი პირადი შრომითი მაგალი-
ბ ალაჯარიდან დანარჩენ კოლ-
ბ ბრეებს. კომეუნისტები ბ. ბაბუნიძე,
ბ ბინაშვილი, ა. მამულაშვილი,
ბ ეციერი, ნ. ბიბოშვილი და სხვე-
ბ ელები ორ-სამ ნორმას ასრულებ-
ბ. მეოვე ბრიგადამ, რომელსაც
ბ ენსტატი ა. დალაქიშვილი ხელ-
ბ ალმლის, ყანის მკა ყველზე
ბ დამთავრა. კოლმეურნეობის
ბ ეობამ მას გარდამავალი წითა-
ბ დროშა გადასცა.

სამეშეხროდ, ხორბლის აღების
ბ ოლოსაც იყო თავთავის დანაკარგი.
პარტიული ბიუროს მიერ გამოყო-
ფილმა კომბაინამ დაადასტურა, რომ
თვითეულ ჰექტარზე დანაკარგი 50 კი-
ლოგრამამ ხორბალს აღემატებოდა. ამ-
რიგად, კოლმეურნეობა 8.150 კილო-
გრამამ ხორბალს კარგავდა. პარტიულმა
ორგანიზაციამ კოლმეურნეობის გამგეობას-
თან ერთად მიიღო ზომები ამ მდგომა-
ბეობის გამოსასწორებლად. 100-ზე
მეტი მოზარდი და ქალი გამოვიდა
თავთავის ასაკრეფად. აგიტატორებმა
თამაპარ რაზმაძემ, ვერა ბებოშვილმა,
სალომე ბრეგვაძემ, მარიამ კირკიანე-
ძემ და სხვებმა საველე ფურცლები
გამოუშვეს. ეს ფურცლები აკრი-
ტიკებდა ზარმაცებს, აქებდა საუკე-
თესო მომუშავეებს. თავთავის აკ-
რეფა დამთავრდა. ყველა ნაკვეთი
კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ ამხ.
ვ. დათიშვილმა აკუმი ჩიაბარა.

მოსავლის აღება დაამთავრეს, მაგ-
რამ ნელა მიმდინარეობდა ლუწვა.
„მოვესწრებთ, რა გვეჩქარება, ეკრს
როგორც გავლეწავთ და სახელმწიფოსაკენ
ეს ჩავაბარებთ" — ფიქრობდა ზო-
გიერთი ხელმძღვანელი მუშაკი. პარ-
ტიულმა ორგანიზაციამ დროზე შე-
ნიშნა ეს მავნე გაფუჭებილება—თვით-
დინებისთვის მიენდოთ ლეწვა და პუ-
რის სახელმწიფოსათვის ჩაბარება.
პარტიულმა კრებამ ლეწვისა და პუ-
რის დამზადების მიმდინარეობის სა-
კითხი განიხილა. კრებაზე გამოსული
კომეუნისტები კოლმეურნეობის გამგე-
ობის კრიტიკით არ დაკმაყოფილდნენ.
მათ შეიტანეს პრაქტიკული წინადა-
დებანი, თუ როგორ დაარჩარონ ლეწვა
და დროზეადრე შეასრულონ ვალდებე-
ულებანი სახელმწიფოს წინაშე. კრებამ
ურჩია კოლმეურნეობის გამგეობას,
რომ კოლმეურნეობ მიეყვანა ელექტრო-
გადამცემი ხაზი და სალეწი დღედაღ-
მამე ეფუშაებინა, დამატებით შეეგზა-
ვნა 5 კალო და სხვ. მიიღეს გადაწყვეტი-
ლება — უზრუნველეყოთ სახელმწი-
ფოსათვის ყოველდღიურად 5 ტონა
პურის ჩაბარება.

პარტიული კრების დადგენილება,
რომლის შესრულებას სათავეში კომე-
ნისტები ჩაუდგნენ, კოლმეურნეებმა
წარმატებით შეასრულეს. სალეწი
მანქანა შეუფერხებელად მუშაობს,
შემშეულია 12 კალო. აბიტომაა, რომ
თუ შაბნან ამ ღონისათვის გალეწილი
ეყო მხოლოდ 25 ჰექტარზე აღე-
ული პური, ამჟამად გალეწილია 125
ჰექტარის მოსავალი. გაცხოველებული
მიმდინარეობს სახელმწიფოსათვის პუ-
რის ჩაბარება; 50 ტონა პურიდან უკვე
ჩაბარებულია 40 ტონა. შარშანდელ-
თან შედარებით პურის ჩაბარებას 20
ღღით ადრე ამთავრებენ. ასე თანმიმ-
დევრულად იბრძვის კოლმეურნეობის
პარტიული ორგანიზაცია მოსავლის
აღების წარმატებით დამთავრებისა და
სახელმწიფოსათვის პურის ღროულად
ჩაბარებისათვის.

მოსავლის აღება და პურის დამზა-
დება სასოფელ-სამეურნეო სამეშაოთა
ა. ყველზე რთული და პასუხსაგები
პერიოდია. ეს არის თვითეული სა-
კოლმეურნეო პირველადი პარტიული
ორგანიზაციის, სოფლის ყველა კომეუ-
ნისტის სერიოზული გამოცდა და შე-
მოწმება. ამ გამოცდას თელავის რაონ-
ის კურდღელაურის 26 კომისრის სა-
ხელობის კოლმეურნეობის პირველად-
ი პარტიული ორგანიზაცია, ამ ორ-
განიზაციის წევრები კარგად აბარებენ.

ს. ჟოჩლაძე

„კომუნისტის" საკუთარი კორესპონდენტი

წერილი გაზეთ „კომუნისტის" რედაქციის მიმართ

ამხანაგო რედაქტორო, გთხოვთ თქვენს გაზეთში მოათავსოთ ჩემი შემდეგი განცხადება:

ამხანაგმა სტალინმა ენათმეცნიერებაში ფუძემდებელი შრომებით „მარქსიზმის შესახებ ენათმეცნიერებაში", „ენათმეცნიერების ზოგიერთი საკითხების" და „პასუხი ამხანაგებს", გენიალური სიცხადით გვიჩვენა, თუ რას ნიშნავს მარქსიზმი ენათმეცნიერებაში და რა მცდარ გზას ადგა დღემდე სამეცნიერებო მიიყვანა. ამხანაგმა სტალინმა ენათმეცნიერებაში მარქსიზმ-ლენინიზმის შემოქმედებითად გამოყენების საფუძველზე ახალი ეპოქა შექმნა ამ მეცნიერების განვითარების ისტორიაში.

ამხანაგმა სტალინმა ნ. მარის მცდარი, არამარქსისტული დებულებების კრიტიკის საფუძველზე მოგვცა ენის რაობის, მისი სპეციფიკური ნიშნების უბადლო დაიალექტიკურ-მატერიალისტური განსაზღვრა.

ამხანაგმა სტალინმა მოგვცა უაღრესად სწორი ანალიზი საბჭოთა ენათმეცნიერების თანამედროვე ვითარებისა და ენათმეცნიერებს დაუსახა საბრძოლო ამოცანა: „ენათმეცნიერებაში არაკრეკვის რეჟიმის ლიკვიდაცია, ნ. ი. მარის შეცდომების უარყოფა, ენათმეცნიერებაში მარქსიზმის დანერგვა—ასეთია ჩემი აზრით ის გზა, რომელთაც შეიძლება გავაჯანსაღოთ საბჭოთა ენათმეცნიერება".

მე ჩემს საჯარო გამოსვლებში და ოროიოდე სტატიაში, რომლებიც დაბეჭდე ჟურნალ „მნათობის" ფურცლებზე, უდავოდ არასწორად ვიფასებდი ნ. მარის მოძღვრებას, გაუბედავად ვაკრიტიკებდი ნ. მარის იმ დებულებებსაც კი — მეტყველების პალეონტოლოგიისა და ენის წარმოშობის საკითხზე, რომლებსაც მე არ ვიზიარებდი („მნათობი", 1950 წ. № 2). ახლა ჩემთვის სავსებით გასაგებია ჩემი ეს შეცდომა და ღრმად მაქვს შეგნებული ის დიდი პასუხისმგებლობა, რომელიც მე, როგორც ენათმეცნიერს, მეკისრება ამჟამად. აქვე მინდა აღვნიშნო ისიც, რომ ჩემს ენათმეცნიერულ კონკრეტულ კვლევაძიებას, რომელიც შეეხება ზოგადი და ენსტეტიკურ-ფონეტიკის საკითხებს, არავითარი კავშირი არ აქვს ნ. მარის მცდარ დებულებებთან.

ამხანაგ სტალინის ყოველმხრივ გენიალურად დასაბუთებულმა ენათმეცნიერულმა დებულებებმა ახალი, დაუშრეტელი ცოდნა და ძალა შემატა ყველ საბჭოთა ენათმეცნიერს და მათ შორის მეც.

ამხანაგ სტალინის მიერ დასმული და გადაწყვეტილი მრავალი საკითხიდან მაგალითისთვის აეიღოთ ენათ ძალით ასიმილაციის საკითხი. ამხანაგი სტალინი წერს: „ისტორია გვიჩვენებს, რომ ენა დიდ გამძლეობას იჩენს და კოლოსალურ წინააღმდეგობას უწევს ძალით ასიმილაციას. ზოგიერთი ისტორიკოსი, ითის მაგერად, რომ ახსნის ეს მოვლენა, გაკვირვებას სჯერდება. მაგრამ გაკვირვებისათვის აქ არავითარი საფუძველი არ არსებობს. ენის გამძლეობა ახსნება მისი გრამატიკული წყობისა და ძირითადი ლექსიკური ფონდის გამძლეობით. თუ კი ასიმილატორები ასეული წლების მანძილზე ცდილობდნენ დაეძახჭიჯებინათ, დაერღვიათ და მოესპობა ბალკანელი ხალხების ენები. ამ ხნის განმავლობაში ბალკანური ენების ლექსიკურმა შედგენილობამ სერიოზული ცვლილებანი განიცადა, შეთვისებულ ენა საკმაოდ ბევრი თურქული სიტყვა და გამოთქმა, იყო „დაახლოებაც" და „გათითვეაც", მაგრამ ბალკანურმა ენებმა ამას გაუძლეს და გადარჩნენ. რატომ? იმიტომ, რომ ამ ენების გრამატიკული წყობა და ძირითადი ლექსიკური ფონდი ძირითადად დარჩნენ".

სტალინური მოძღვრებით ახალი ფეოდალური ენური მეტყველების ლექსიკისა და გრამატიკული აგებულების საკითხებსაც. მას შემდეგ, რაც თურქმა დამპყრობლებმა ქართველი ხალხის სხეულს მოგლიჯეს ენების ტომი, საკუთნეთა მანძილზე ისინი ცდილობდნენ დაეძახინჯებინათ და მოესპოთ ქართული მეტყველება. ბენერმა გაიცადა თურქულის ძლიერი გავლენა ლეზგიკაში. ამ ხნის განმავლობაში ენური კილოკავებში ლომ ფონეტიკური ცვლილებანიც მოხდა. განსაკუთრებით ეს ითქმის ენური ათინური კილოკავის შესახებ. მაგრამ ენური გრამატიკულმა აგებულებამ მაინც შენარჩუნა თავისი ქართველური სახე. იგივე ითქმის ფერეიდანელ ქართველთა და სხვა მის ბედში მყოფ ხალხთა ენების შესახებ. მე, როგორც ენათმეცნიერების ფრონტის ერთ-ერთი ჯარისკაცი, არ დავზოგავ მთელ ჩემს ცოდნასა და ენერგიას, რათა მოწინავე მეცნიერების უდიდესი კოლექტივის, ამხანაგ სტალინის მიერ მოცემული იდეების საფუძველზე შევქმნა ახალი შრომები იმ დარგში, რომელსაც ეემსახურები. ეჭვი არაა, რომ ამხანაგ სტალინის მიერ ფართო გზაზე გამოყვანილი საბჭოთა ენათმეცნიერება მოკლე ხანში ახალ-ახალ წარმატებას მოიპოვებს და პირველ ადგილს დაიკავებს მსოფლიო ენათმეცნიერებაში.

პროფესორი ნ. ჟღენტი

ROგორ დავასილოსოთ პირუფყვის საკვები

მეცხოველეობის განვითარების სამწყლიანი გეგმა დიდ ადგილს უთმობს პირტუტყვისათვის წვნიანი საკვების დაერმზადების გაფართოებას. პირტუტყვის პროდუქტივობისა — წველადობის, სუქენის, შრომისუნარიანობის და სხვათა გადიდება ძირითადად დამოკიდებულია წვნიან საკვებთა ფართოდ გამოყენებაზე. სოფლის აუმჯობესებას ეკუთვნიებაზე. მოშაობას, ხელს უწყობს მადის გაუმჯობესებას და პირტუტყვის გამრავლებას. სილოსი საკვებად გამოიყენება თითქმის ყველა სახის სასოფელო-სამეურნეო ცხოველთათვის (ფრინველისა და კურდღლის ჩათვლით) და საჭიროების მიხედვით წლის ყოველ პერიოდში.

სილოსის დასაშზადებლად შეიძლება გამოვიყენოთ მიხდრის კულტურებისა და ბოსტეულის ნეღელი ნარჩენი, სარეველა და შამბარ ბეღნარეთა მწვანე მასა და სხვ. ძირითადი სასილოსე კულტურები მზესუმზირა, სიმინდი, სორგო, სოია ინარეულნაიერ ინდოეთიდებთა სწორად გატარებით ადრე 2,5-3 თვეში აღწევენ ამ მიზნისათვის საჭირო სიმწიფეს. ეს საშუალებას გვაძლევს გამოვიყენოთ ფართობი ორ-სამ მოსავალი მიეღოთ. სასილოსე ნეღელეულის მისაღებად ფართოდ შეიძლება გამოვიყენოთ კერძოდ ნაწყვრალი.

დასილოსებული საკვები, მსგავსად კოსტრვისა, დიდხანს ინახება და მისი გამოყენება მრავალი წლის განმავლობაში შეიძლება. ამასთან ზრდა-დიდება სხვა რომელიმე საკვებთან შედარებით ბევრად უფრო ადვილია.

მოუხედავად ასეთი მრავალმხრივი უპირატესობისა, საკვების დასილოსებას ბევრ კოლმეურნეობაში ჯერ-ოვანი ყურადღება არ ექცევა, გეგმა ყველგან არ სრულდება, ამასთან სასილოსე ნაგებობათა უეარგისობის გამო ჩაღებული სილოსი ლპება და სხვ.

რა არის საჭირო ამისათვის, რომ საკვების დასილოსების საქმე გაუმჯობესდეს?

მბოავანია დასასილოსებელი ნეღელეულის სწორად შერჩევა, ის მეცნიერულად, რომელიც დიდი რაოდენობით შეიცავს შაქრს და ამიტომ ადვილად სილოსდება, მაგალითად, სიმინდი, მზესუმზირა, სორგო, სუდანური, ძირხვეული თავიანთი ფოჩით და სხვები სილოსად ჩასაადგად შეიძლება გამოვიყენოთ როგორც სუფთა სახით, ისე სხვა ნეღელეულთან შერეული, ისეთები კი, რომლებიც ძნელად სილოსდებიან (ბარულხეთის მწვანე მასა, ბოლბის მეცრნეები, ზაზმნარები, მერქნიან მეცრნეთა ფოთოლი), აგრეთვე ისეთები, რომლებიც არ სილოსდებიან (გოგრის, ხაზამთრის და პამიდორის ფოჩი, ენეკარი და სხვ.), ჩადებულ უნდა იქნას მხოლოდ ადვილად დასასილოსებელ ნეღელეულთან ერთად. კ. სიმონოსი და სხვათა მეშვეობე მასაში არსებული შაქარი ზურგეკეფოოოოს ორგანული მეკვეთის ისეთი რაოდენობით წარმოშობს, რომ მიმატებული ნეღელეულიც ადვილად დაწნეილეს. საჭიროა სხვადასხვა მცენარის ნეღელეთ მასა ადგილის წინ ერთმანეთში ავურიოთ.

კარგი დასილოსების მეორე მთავარი პირობაა ნეღელეულში წყლის დაახლოებით 70 პროცენტის არსებობა. დასილოსება ინ შემთხვევაში შეიძლება, როცა ეს წყლის რაოდენობა 65-85 პროცენტის ფარგლებში მერყეობს. ნეღელეულში წყლის დანაკლისი შეიძლება გამოვასწოროთ სხვა მაღალტენიანი ნეღელეულის (ძირხვეენები და მათი ფოჩი, საკვები ბოგრა და ზაზამორო, კომბოსტო, ადრე აღებული სიმინდის, სორგოს და მზესუმზირის მწვანე მასა) მიმატებით. ეს მიმატება ისე უნდა მოეწყოს, რომ ნარევები მივიღოთ 70 პროცენტი ტენიანობა. ნარევს შეაზავება უნდა მოხდეს დაჭრის წინ ან შემთხვევაში, თუ მისაბამებელი წყლიანი ნეღელეული არა გვაქვს, შეიძლება წყლის დასმაც. წყლის დამატებაც უნდა მოხდეს ნეღელეულის დაჭრის წინ ან ჭრის პროცესში. დაჭრის შემდეგ წყლის დამატება დაუშვებელია.

მესამე მნიშვნელოვანი ფაქტორია ნეღელეულის დროზედ ალება. სიმინდი უნდა ავიღოთ მისი მარცვლის რძესებერი სიმწიფეში, ბზესუმზირა—ყვავილობის დასაწყისში, როგორც ბარულელის რძისებერი სიმწიფის ბერეოდი ალიღება, ხოლო გვიან ნათესი ტალტერები, აგრეთვე ისეთ ადგილებში ნათესი, სადაც ესა თუ ის მეცენარე სიცივეების ადრე დადგომის გამო ალნიშნულ სიმწიფეს ვერ აღწევს. აღებულ უნდა იქნას პირველი ყინვების აღე ქირმლის დაწყების წინ. დგებათ ნება იქნეს ნეღელეულის გაუხეშებას, მისი კვებითი ღირებულების შემცირებას, რადგან მასში კლებულობს შაქრის და წყლის რაოდენობა.

დიდი მნიშვნელობა ენიჭება სასილოსე ნაგებობათა მომზადებას. რა ტიპისაც უნდა იყოს სასილოსე, იგი ყოველთვის უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს: იყოს რაც შეიძლება მაგრად ნაშენი, რომ დიდხანს ასრულებდეს თავის დანიშნულებას, არ ატარებდეს წყალს, კედლები ჭარდეს სწორი და ბრტყელი ზედაპირანი, ნაგებობანი იყოს შედარებით ერთნაირი ტემპერატურა, არ მოქმედებდეს ყინვები და სიცხე სილოსის მასაზე, ამასთან კარგია, როცა კედლის სიმაღლე 2-3 ჯერ აღემატება მის სიგანეს. სასილოსე კოშკი ან ნახვევაროოშკი უნდა გაკეთდეს აგურისაგან ან ქვისგან ცემენტით და ცემენტინეთ შეილესოს. სასილოსეს აკეთა, თუ სხვა სამენი მასალა არ არის, ხის მასალადაც შეიძლება, აგრეთვე წნელისა და თიხისაგანაც. ზოგად შეიძლება მოეწყოს უბრალო ორმო ან უბრალო ტრაშეაც, მხოლოდ ისეთ ადგილს, სადაც ქვანიადაგის წყალი შორსაა, ქვენიადაგი თიხნარი და წყალგაუტარია. თუ ეს ორი პირობა დაცული არ არის, აქ უბრალო ორმოში ან ტრაშეაში ჩაღებული სილოსი ფუჭედება დაკლება.

სილოსის ჩადება მოკლე დროში უნდა დამთავრდეს, სასილოსე გაიესოს ერთ ან რამ დღეში მაინც. გათიბული ნეღელეული დაეფოვნენეთ უნდა ფაინ ჭრას, მოთავსდეს სასილოსეში და მაგრად დაიტკეპნოს. საჭიროა ნაწი და წყლიანი ნეღელეული 3-5 სანტიმეტრზე დაიჭრას, ხოლო მაგრი და წყლიან ღარები — უფრო წვრილად ანუ 0,5-1 სანტიმეტრზე.

ნეღელეული დაჭრისთანავე უნდა ჩაეყაროთ სასილოსეში და გულოოდ ვიმეგდ დაეტკეპნოთ ისე, რომ ყოველი ფენიდან გამოვდევნოთ ჰაერი. ჰაერის ღარჩენა გამოიწვევს სილოსის დაობებას და დალუბას. გაეცნობისთანავე სასილოსეს ზემოდან უკეთდება მტკიცე საფარი. იგი სილოსს უნდა იცავდეს ვარეგანი ცვალებადი ტემპერატურისაგან და გამოფენილ ადგილებიდან სილოსის მასას. საფარში ჰაერის ღარჩენა ობის გაჩენას გამოიწვევს. საფრის პირველ ფენად გამოიყენება პოხერი დანამული თიხა, რასაც ეყარნთ 10-15 სანტიმეტრის სისქეზე და გულმოდგინედ ეტკეპნით. ზემოდან მას უნდა დაეყაროს ჩვეულებრივი მიწა ან თიხისა და ქვიშის ნარევი. მთელი საფარის ერთიანი თიხისაგან გაკეთება არ ეარგა, რადგან გაბრობის, გამო შეიძლება თიხა დასკდეს და ნაპრალებში შესულ-მა ჰაერმა ობის გაჩენას შეეწყოს ხელი. გარდა ამისა, სასილოსეს სასურველია გაუკეთდეს თუნუქის, ფიცრის, ყავრის ან ასლის სახურავი.

ყოველ „კოლმეურნეობაში სასურველია მოეწყოს არა ერთი, არამედ 3-4 სასილოსე ნაგებობა, ეს გაგვიადვილებს თვითეულ ფერმას თავიდანვე ცალკე მიეუჩიხოთ თავისი კუთვნილი სილოსი.

აგროწესებს სწორად გამხორციელებით სასილოსე კულტურების — სიმინდის, მზესუმზირას, სოიას ნარევის, სორგოს ნეღელეული ადვილად შეიძლება თვითეულ ჰექტარზე 40-50 ტონა მიეღოთო, რაც თავისი კვებითი ღირებულებით 7-8 ტონა მარცვლეულ საკვებს ალმატება.

ყველა კოლმეურნეობის გადაუდებელი ამოცანაა მიაღწიოოს დასილოსებული საკვების წარმოების გაფართოებას, მისი ხარისხის გაუმჯობესებას და ყველა სახის პირტუტყვისათვის ამ საკვების ფართოდ გამოყენებას. ეს დიდად შეუწყობს ხელს მეცხოველეობაში დასახული ამოცანების წარმატებით გადაჭრას.

ს. ერაქმაღიშვილი

დოცენტი, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი

რაიონული საქართველოს ნეგბაყოფლობითი საზოგადოება „ტყის მეგობრის" საბჭოს პრეზიდიუმში

ამ დღეებში შედგა სრულიად საქართველოს ნებაყოფლობითი საზოგადოება „ტყის მეგობრის" საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა. სხდომაზე განხილულ იქნა საკითხი ნებაყოფლობითი საზოგადოება „ტყის მეგობრის" კასპისა და მცხეთის რაიონული საბჭოების მუშაობის შესახებ.

გამოოკვეულია, რომ საზოგადოება „ტყის მეგობრის" ორგანიზაციებმა ამ რაიონებში ვერ უზრუნველყვეს მწვანე ნარგავების ჯეროვნად მოვლა და დაცვა, სუსტად ეწევიან საზოგადოების წინაშე მდგომი ამოცანების პოპულარიზაციას, არ ეწევიან მუშაობას პირველადი ორგანიზაციების ზრდის, მათ რიგებში ახალი წევრების მოზიდვის ხაზით.

ამის შედეგად, რომ მიმდინარე წლის გაზაფხულზე დარგულ მეცნარეებს ჯეროვნად არ უვლიდნენ, ნარგავები საკრმნლოდ დაზიანდა. მაგალითად, კასპში ლენინის ქუჩაზე დარგული 350 ძირი აკაციიდან 65 სრულიად გაბმა, ხოლო დანარჩენ დაზიანებულია. თითქმის სავსებით დაიოქვა კოლეურნობა „ძმობის" საზოგადოება „ტყის მეგობრის" ორგანიზაციის მიერ კასპმეტეხის გზის გაყოლებით დარგული 500 ძირი ეკლის ხე. 7.500 ძირი ეროწლიანი აკაციიდან იმავე რაიონის კოლეეურნეობა „სინთლეში" მხოლოდ 65 პროცენტი გადარჩა.

კასპის რაიონის 280 საწარმოდან, დაწესებულებებიდან და კოლმეურნეობებიდან პირველადი ორგანიზაციები ოსეებობს მხოლოდ 138-ში. „ტყის მეგობრის" საზოგადოების პირველადი ორგანიზაციებ არ არის ისეთ დიდ საწარმოში, როგორიცაა ცემენტის ქარხანა, რომელიც ლიქმდე არ ირიცხება საზოგადოების ეურიდიულ წევრად.

მწვანე ნარგავების არადამაკმაყოფილებელი მოვლის, ბევრ კოლმეურნეობაში, საწარმოსა და დაწესებულებაში საზოგადოება „ტყის მეგობრის" პირველადი ორგანიზაციების არარსებობის, მათი არადამაკმაყოფილებელი მუშაობის ფაქტები აგრეთვე მცხეთის რაიონში. მაგალითად, ეეტერინარულ ტექნიკუმში 175 მოსწავლიდან საზოგადოების წევრია მხოლოდ 60. რაიონში სისტემატურად არ სრულდება შესასვლელი და საწერო გადასახადის აკრეფის გეგმა. მოსახლეობაში სუსტად ეწევიან ტყის გაშენების პროპაგანდას.

სრულიად საქართველოს ნებაყოფლობითი საზოგადოება „ტყის მეგობრის" საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომაზე დასახულ იქნა საზოგადოება „ტყის მეგობრის" კასპისა და მცხეთის რაიონული საბჭოების, აგრეთვე პირველადი ორგანიზაციების მუშაობის გაუმჯობესების კონკრეტული ღონისძიებანი.

საზოგადოების რაიონულ საბჭოებს წინადადება მიეცათ გადაჭრით გაუფრთხილონ ნარგავთა მოვლა და დაცვა, მიმდინარე წლის შემოდგომამდე დარგონ ახალი ნერგები ინ ხეების ნაცვლად, რომლებმაც ვერ გაიხარა. ტყის გაშენების მნიშვნელობის პოპულარიზაციის მიზნით „ტყის მეგობრის" პირველადმა ორგანიზაციებმა სისტემატურად უნდა მოაწყონ ლექციები, საუბრები ტყეების გარდაქმნის სტალინურ გეგმაზე, ტყეებისა და ტყისაცავი ზოლების მნიშვნელობაზე. ამ მიზნით ფართოდ უნდა იქნას გამოყენებული რაიონული პრესა, რადიო. საჭიროა გამოვაცოცხლოთ მუშაობა საზოგადოება „ტყის მეგობრის" წევრთა რიგებში მშრომელთა მოზიდვის, მისი პირველადი ორგანიზაციების ფართო ქსელის შექმნის ხაზით. მტკიცე წესრიგი უნდა დამყარდეს შესასვლელი და საწერო გადასახადის აკრეფაში, საზოგადოება „ტყის მეგობრის" საწერო ბილეთების დროულად დაკეცვაში.

ნებაყოფლობითი საზოგადოება „ტყის მეგობრის" კასპისა და მცხეთის რაიონულ საბჭოებს დაგალებული აქვთ შეიმეტშონ ღონისძიებანი იმისათვის, რომ მიმდინარე წლის შემოდგომაზე დაიწყოს ხეივნის გაშენება თბილისგორის გზატაკეცილის გაყოლებით.

ამავე სხდომაზე სრულიად საქართველოს ნებაყოფლობითი საზოგადოება „ტყის მეგობრის" საბჭოს პრეზიდიუმმა განიხილა მთელი რიგი სხვა საკითხები. (საქ.ფინ.).

რაიონული ბიბლიოთეკა

RADIOგაღაცემა ახალგაზრდობისათვის

ტუსოვის რადიოინფორმაციის რუ-
ულად მოაწყო ქალაქის ახალგაზრ-
ბისადმი მიძღვნილი საინტერესო
ბ
ბეგრფონთან გამოსულმა კომკავ-
ის რუსთაველის საქალაქო კომიტე-
ის მდივანმა ამბ. ბ. ჩიჩუა რადიო-
ბეფლეს მოუთხრო, თუ როგორ
ბონან ახალგაზრდები ქალაქის სა-
ბოებში და საამრეწველო ობიექ-
ბეში.

ბეერ კიდევ სსრ კავშირის უმაღლეს-
ბ საბჭოს არჩევნების დღის—12 მარ-
ბოვის ქალაქის 500-ზე მეტ კომ-
ბეერელს შესრულებული ჰქონდა
ბ ეფლანი გეგმა. ბევრი მათგანი ამ-
ბ 1952-53 წლების გეგმების შე-
ბ ულებულად მუშაობს. ახალგაზრ-
ბლის მიერ გაწეული ეკონომია მიმ-
ბარე წელს უკვე ძალიან მანეთს
ბ ადგენს. მოწონაეთა რიგებში და-
ბ
ახალგაზრდა სტახანოველი ალ-
ბ ბეი: ვ. მატეზაშვილი, ი. ზოკალა-
ბ, შ. ბეკეფერი, მრხანდი ნ. შეყოინ-
ბ, ბებთაქაშე ბ. კოკეიზაშვილი, მე-
ბ ბეტე მშენებელი შ. მიქაიე, ფუფუ-
ბ ა ს. ხუცანმდელი და ბ. ბეკაძე,
ბ ბანკანე ბ. კუპრიაშვილი, ეკიცხელ-
ბ ბ. ბეროკაძე, ელექტრომეტეფელ-
ბ ბ. ბეკლიანელი, ხარატი ჯ. ბერი-
ბ ლი და სხვა მრავალი.

ბ
ახალგაზრდა ალალაზონი არსენ წიკ-
ბ ერი ალ ჩქარსისულ-ნაკადური მე-
ბ ბის ეროკეთი პირველი წამომწყე-
ბ ბ. მისაბ ბრიგადამ ლიდია კორაბლე-
ბ ბოვამ მაგალითისმაგრ დაიწყო მა-
ბ ბ კომპლექსური ეკონომია და
ბ ეკ ეფერატიული მეტრი კიდოის
ბ ნ ბ.
ბ
ახალგაზრდა ალალაზონ ბარსენ წიკ-
ბ ერი ალ ჩქარსისულ-ნაკადური მე-
ბ ბის ეროკეთი პირველი წამომწყე-
ბ ბ. მისაბ ბრიგადამ ლიდია კორაბლე-
ბ ბოვამ მაგალითისმაგრ დაიწყო მა-
ბ ბ კომპლექსური ეკონომია და
ბ ეკ ეფერატიული მეტრი კიდოის
ბ ნ ბ.
ბ
ახალგაზრდა ალალაზონ ბარსენ წიკ-
ბ ერი ალ ჩქარსისულ-ნაკადური მე-
ბ ბის ეროკეთი პირველი წამომწყე-
ბ ბ. მისაბ ბრიგადამ ლიდია კორაბლე-
ბ ბოვამ მაგალითისმაგრ დაიწყო მა-
ბ ბ კომპლექსური ეკონომია და
ბ ეკ ეფერატიული მეტრი კიდოის
ბ ნ ბ.

ბ
ბ
ბ

ფელეტონი

მაკარჯული პლაჟზე!

— გიიწი, ბიძია, ერთი... კარგად დაბანაგეგი...

— ა, კაცო, ვერ ხედავ?

— ვერ ვხედავ, თორემ როგორ შეგიწუხებდი. — მოხუცმა სათვალე გაიკეთა და მიაჩერდა ფრიმბებით დასეირილ კორეის ოუკას, რომელიც გამოკრული თმილიში ოუსთაველის პროსპექტზე, სადაც ძველი ფლის განშალოობაში ნახავთ შეკეთებულ ხალს.

ახალგაზრდა უკან ჩამოდგა და ადგილი დაუთმო მოხუცს, რომელსაც გაზეთი „კომუნისტი“ ეჭირა ხელში.

— შენს გაზრდას, ერთი კარგად მიაკარეგნე... სად არის ახლა ინ ქოფაკი მაკარტერი.

— აი, ამ ფრიმბეს დაკაკვირდით, — ისევ წინ წამოდგა ახალგაზრდა და თითით აჩვენა კორეის ნახეკარკენდოელის ბოლოში „ჯერ ნავსაგფური ოიოს, შემდგ ქალაქი ჩინეკუ და მიუახლოვდა ბუსს.

— აი, ბიძია, კაე გასული პლაჟზე! — გურულ კილოზე ჩაიღაპარაკა მოხუცმა და ხალხი გულიანი სიცილი გამოიწვია.

მოხუცმა გაშალა გაზეთი და დაეძებდ ფიფქებს კითხვა:

„ასოშეიტ ტედ პრესის საგენტოს ტოკიოელი კორესპონდენტი იტყობინება, რომ დღეს ღილით ფეხზე მაკარტერი ამერიკელ უმაღლეს ოფიცერთა თანხლებით კორეას დაფრინდა“.

— კი, მაგრამ სად უნდა დაფრინდეს? — აკეთხა ისევ მოხუცმა.

— პლაჟზე, ბატონო! — გაუმეორა მოხუცს ერთმა ძოქალაქემ მისივე ოხუნჯობა.

მართლაც სპლაკოდ და სამკურნალოდ აქეს საქმე ამ, უკაცრავად პასუხია, „გაერთიანებულ სარდალს“ მაკარტერს, რომელმაც კორეაზე შეტევის დაწყებისთანავე ითხოვა ზეცელ, მაგრამ ჯერჯერობით მხოლოდ ჭრიელტარიანი ღრუმა გამოუგზავნა ფილ-სტრატის ლაქამ ტროეგვალმ.

ალბათ, გახსოვთ, რა დიდი ცერემონიით ვადადაცა ლეიკ-საქსესში (გაერთიანებეული ერების ორგანიზაციის ადგილსამყოფელი) გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ეკონომიური მდგომარეობა ტროეგვალ ლიმ ამერიკის წარმომადგენელს მაკარტერისათვის მიესალმა „გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის“ მტრედფისფერი დროშა, რომლის ქვეშ უნდა „გაეერთიანებია“ 52 სახელმწიფოს ჯარები კორეელი ხალხის წინააღმდეგ.

— ეს დროშა გფარვიდეს. ჯარებს მოგაშველებთო, — შეეთვალეს მაკარტერს.

დროშა ჩაიბარა მაკარტერმა. მას შემდეგ ბევრმა წყალმა ჩაიარა. ტოეგვ ლის დანაპირები ჯარი არსად ჩანს. მაკარტერი 38-ე პარალელიდან ჩამოვიდა 35-მდე, მიათვსა ტეგნეკა, მიათვსა სარდელები, შტაბი, ჯარები.

უცდის და უცდის.

ტროეგვე ლიმ სასწრაფო დეპეშები გაუგზავნა „მარშალიზებულ“ სატეოლტებს.

— მე ჩემი გაეპირავება მეყოფა მალიანაში, — გაიძახის ინგლისი.

— მე ვიეტნამისთვის ვერ მომიეელია,—ამბობს საფრანგეთი.

— ჩემი ინდი ტყეელად ნუ გეეწეთ,—პასუხს უგზავნის ტროეგველის ირანი.

— დიდი სიამოვნებით დაეეხმარებოდი მოწყალე ხელისუფალო, მაგრამ რა ექნა, რომ შინ წყალი ამეშალოა და ალფფოთებული მუშები ჩემს ჩამოხრობას მოითხოვეს,—ამბობს ბელგიის ტეკფერეთი ალფდგარი მეფე ლეოპოლდი.

— მოავრობამაც რომ დამავალოს, ერთ ჯარისაკეს ვერ გეგზავნი კორეაში,—აცხადებს პოლანდიის ჯარების სარდალი.—მე ინდონეზიისათვისაც ვერ მომიელია!

— თანაგიგრძნობთ, მაგრამ ჯარს ვერ მოგაწვდით, — იტყობინება ავეანეთი.

— მე კორეაში არაფერი მაქეს საბრძოლეელი,—ეხმაურება ეგვიპტე.

— მე, ბატონო, მედიკამენტებს მოგაწვდით—დიდი თანგარნობით იტყობინება დანიის პრემიერ-მინისტრი ჰეფდტოფი.

ეი ეს მესმის! სწორედ მისწრებაა მედიკამენტება მაკარტერისათვის.

განსაკუთრებით მს ესაჭიროება ნერვების დამამშვიდებელი წამლები და ბლაკი, თორეგ, როგორც მასთან ახლო მდგომი პირები იტყობინებენ, ისეი აწეწილი, რომ საცაა ვიღაცას თავში ჩაარტყამს ტროეგვე ლის მიერ გაგზავნილი დროშის ტარს.

ბეჭრაძე შუბიძე

დასავლეთის კავშირის ქვეყნების სამხედრო თათბირი ჰაეაში

ჰაეა, 2 ივლისი. (საგდელი). ბეშინ ჰაეაში ოდამაკრდა დასავლეთის კავშირის ქვეყნების (ინგლისის, საფრანგეთის, ბელგიის, ჰოლანდიისა და ლუქსემბურგის) სამხედრო თათბირი, რომელიც მოწვეულ იქნა ამერიკის შეერთებული შტატების ბრძანებით. თათბირზე განხილულ იქნა ამ ქვეყნების სათანაო მზადების გაძლიერების საკითხი.

„ალეგრეთ ფიგანოლი“, „ფეე ფოლკერსტენ“ და სხვა გაზეთები წერენ, რომ თათბირის წინ ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა დასავლეთის ქვეყნებს მოსთხოვეს გაფიდოდ ასიგნებანი სამხედრო ბარაკებისათვის. თათბირის ფარგლებში შემდეგ გამოქვეყნდენ ინფორმაციანი ინსპექტორის ბ. ბარტონის ანგარიში, ამერიკის ბანკირ ჯ. ბ. ბარნეთ ეკიოლს 100 მილიონ ეროვანამდე ოდენობით ოქროს ფასეულობანი ინგლისიდან ამერიკაში ოფიციალურ ინსპექტორ ბ. ბარტონ-ბინინტონ ინგლისელ ბანკირ ოლ. ბ. ბარ